

Otázka: Financování podniku

Předmět: Ekonomie/Finance podniku

Přidal(a): natina254

Činnost podniku má 2 stránky - věcnou a peněžní.

Věcná stránka je spojena s tokem statků, skládá se ze 3 hlavních činností - zásobování, výroby a prodeje.

Každá z těchto činností musí být zabezpečena penězi. Tok peněz má formu plateb (příjmů nebo výdajů).

Tok peněz má obrácený směr než tok statků.

Kromě těchto pohybů peněz dochází v podniku i k dalším pohybům peněz spojených např. s rozdělováním zisku, investicemi atd.

Získání finančních zdrojů a jejich použití k obstarání potřebných statků a k úhradě výdajů na činnosti podniku nazýváme financováním

Finanční řízení je hlavní složkou řízení podniku.

Cílem finančního řízení je:

- zajistit platební schopnost podniku (aby podnik mohl dostát svým závazkům),
- zajistit likviditu,
- zajistit rentabilitu podniku (tj. ziskovost).

Finanční řízení má 2 stránky:

- a) řízení nákladů, výnosů a zisku
- b) řízení finančních zdrojů

Finanční plán má podobu

- - soustavy rozpočtů (rozpočet nákladů, výnosů a zisku, investiční rozpočet a rozpočet platební schopnosti),
- - plánových výkazů (rozvaha, výkaz zisků a ztrát, cash flow).

Při rozhodování v rámci finančního řízení musíme posoudit výnos a současně i riziko, zda výnosu dosáhneme. Vysoký výnos znamená současně vysoké riziko, že jej nedosáhneme a opačně.

Posuzování výše výnosu je ovlivněno faktorem času.

Při hodnocení výnosu je důležité znát

- - výši výnosu

- - dobu, kdy výnosu dosáhneme.

Můžeme vyjadřovat budoucí hodnotu peněz nebo naopak současnou hodnotu budoucího výnosu. K převodu současné hodnoty peněz na jejich budoucí hodnotu používáme úročitele.

Stanovení současné hodnoty budoucích výnosů provádíme pomocí odúročitele.

!!! Projděte si k tomuto příklady z učebnice, kde jsou vzorečky (úročitel, odúročitel).

Majetková a finanční struktura podniku

Statický pohled na majetkovou a finanční strukturu dává rozvaha.

Majetková struktura = podrobná struktura majetku

- při členění majetku se uplatňuje jako kritérium doba upotřebitelnosti a likvidnost jednotlivých složek majetku, (likvidnost vyjadřuje, jak rychle a „bezproblémově“ jsou jednotlivé složky majetku schopny přeměnit se v peněžní prostředky)

- majetková struktura podniku je ovlivněna odvětvím (obchodní podnik - převažují zásoby, elektrárna - převažuje dlouhodobý majetek) a finanční politikou vedení podniku (nakupovat např. cenné papíry?)

Finanční struktura = struktura podnikového kapitálu

Kapitál

- vlastní
- cizí (dlouhodobý, krátkodobý)

Důvody pro použití cizího kapitálu:

- - vlastní kapitál nestačí (při založení podniku, při rozšiřování podniku),
- - použitím cizího kapitálu nevznikají jeho poskytovateli žádná práva na přímé řízení podniku,
- - cizí kapitál je levnější
- - cizí kapitál zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu

Příklad

Ukazatel	Podnik A	
Podnik B		
Celkový majetek 000	2 000	2
Celkový kapitál 000	2 000	2
z toho: vlastní kapitál 000	2 000	1
cizí kapitál	—	

1 000

Zisk (před odečtením úroků z cizího kapitálu)	400	400
Úrok z cizího kapitálu	—	80
Zisk před zdaněním 320	400	
Daň z příjmů /20 %)	80	64
Zisk po zdanění 256	320	
Rentabilita vlastního kapitálu %	16 %	25,6

Z uvedeného příkladu vyplývá:

- Použití cizího kapitálu zvyšuje výnosnost vlastního kapitálu. Cizí kapitál působí jako **finanční páka**.
- Působí zde také **daňový efekt** - úroky z cizího kapitálu snižují (většinou) daňový základ a tím snižují daňové zatížení podniku

POZOR!

Zapojení cizího kapitálu je výhodné, ale s růstem zadluženosti se cena cizího kapitálu zvyšuje, věřitel začne požadovat vyšší úrok (chce pokrýt vyšší riziko). Výkyvy ve výsledku hospoda-

ření (viz v době krize) pak mohou způsobit neschopnost podniku uhradit úroky věřitelům.

Stanovení optimální finanční struktury

Použitý kapitál by měl odpovídat stupni likvidity jednotlivých skupin majetku, tzn.

- dlouhodobý majetek a trvale přítomná část oběžného majetku by měla být kryta

dlouhodobými zdroji,

- vysoce likvidní složky oběžného majetku by měly být kryty krátkodobými zdroji.

2 extrémy:

Překapitalizování podniku - dlouhodobé zdroje kryjí i krátkodobý majetek

Podkapitalizování podniku - krátkodobé zdroje kryjí i dlouhodobý majetek (zde hrozí riziko insolvency)

	Aktiva	Pasíva	
	Dlouhodobý majetek	Dlouhodobý kapitál	vlastní
Pracovní kapitál	Oběžný majetek		cizí
		Krátkodobý kapitál (cizí)	

Pracovní kapitál = oběžný majetek - krátkodobé cizí zdroje

Čistý pracovní kapitál = oběžný majetek - dlouhodobé pohledávky - krátk. cizí zdroje

Čistý pracovní kapitál představuje část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem. Pokud má být podnik solventní, musí vykazovat přebytek krátkodobých likvidních aktiv (tj. oběžného majetku) nad krátkodobými cizími zdroji.

Finanční strukturu podniku hodnotíme pomocí ukazatelů zadluženosti

Ukazatel zadluženosti = cizí kapitál / celkový kapitál (= celková aktiva)

Ukazatel úrokového rizika = zisk (EBIT)/nákladové úroky

Kvóta vlastního kapitálu = (vlastní kapitál/celkový kapitál (pasiva))* x 100

Dlouhodobé financování

- financování dlouhodobého majetku

Členění dlouhodobých zdrojů:

- vlastní - externí (vklady společníků, emise akcií)

- interní (zisk, odpisy)

- cizí - dlouhodobé úvěry

- emise dluhopisů

- leasing

- rezervy

Dlouhodobé zdroje (učebnice)

Krátkodobé financování

- financování s pomocí krátkodobých zdrojů
- financování oběžného majetku

Krátkodobé zdroje

1. Krátkodobé závazky
2. Krátkodobé bankovní úvěry
 - kontokorentní úvěr
 - eskontní úvěr
3. Další krátkodobé zdroje

Řízení oběžného majetku

Jde o stanovení a udržování optimální výše a struktury oběžného majetku.

a) Řízení zásob

Cíl: zajistit plynulý chod výroby a prodeje potřebným množstvím zásob v odpovídající struktuře, ve správné době, při minimálních nákladech, tj. aby zásoby byly co nejmenší, ale přitom umožňovaly plynulou výrobu

Řešením je např. využití systému Just-in-time, který je ovšem vhodný jen např. pro velké podniky s hromadnou výrobou a dobrou organizací. Pro menší podniky je použitelná

metoda ABC (viz téma zásoby).

Hodnocení (pomocí ukazatelů):

Doba obratu zásob = $(\text{Ø stav zásob/tržby}) \times 360$

-

b) Řízení pohledávek

Cíl: usměrňovat pohledávky - jejich výši, dobu splatnosti

Nástroje:

- využívání informací o odběratelích,
- volba podmínek prodeje (kdy stanovit okamžik úhrady, nabídnout slevy při rychlejší úhradě),
- požadavky na zajištění pohledávek (např. směnkou, placení akreditivem)

Hodnocení:

Doba obratu pohledávek = $(\emptyset \text{ stav pohledávek/tržby}) \times 360$

Doba splatnosti závazků = $(\text{krátkodobé závazky/tržby}) \times 360$

Doba obratu peněz = doba obratu zásob + doba obratu pohledávek - doba splatnosti závazků

Potřeba provozních prostředků = doba obratu peněz x průměrné denní náklady

c) Řízení peněžních prostředků

Cíl: zajistit platební schopnost podniku

Nástroj: platební kalendář (= přehled splatných závazků a pohledávek)

Nedostatek hotovosti můžeme řešit:

- rychlejším inkasem pohledávek,
- půjčkou
- prodejem nepotřebného majetku,
- využít forfaiting, faktoring (prodej pohledávek)
- využít zpětný leasing.

Hodnocení: **ukazatele likvidity (čím mohu platit: co musím uhradit)**

Běžná likvidita = oběžný majetek/krátkodobé závazky

Pohotová likvidita = $(\text{krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek}) / (\text{krátkodobé závazky})$

Okamžitá likvidita = $\text{krátkodobý finanční majetek} / \text{krátkodobé závazky}$

Cash flow

- charakterizuje pohyb peněžních prostředků za určité období
- udává, k jaké změně došlo a co bylo příčinou této změny

Struktura CF:

- a) CF z provozní činnosti (provozní činnost se týká hlavní výdělečné činnosti podniku)
- b) CF z investiční činnosti (týká se dlouhodobého majetku)
- c) CF z finanční činnosti (pohyb peněz je vyvolán změnou velikosti vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků)

Metody stanovení CF

1. Přímá metoda

- sledují se příjmy a výdaje za určité období

- používá se v krátkodobém horizontu při plánování příjmů a výdajů na měsíc, čtvrtletí atd.

2. Nepřímá metoda

- vychází se z výsledku hospodaření, který přeměníme na tok peněz, protože:

a) ne každý náklad současně znamená úbytek peněz (viz odpisy, tvorba rezerv, opravných položek)

Náklad, který není výdajem, byl do VH zahrnut. Protože ovšem není výdajem, musí být k VH přičten.

b) každý výdaj nemusí být současně nákladem (nákup DHM, splátka úvěru)

Výdaj, který není nákladem, se do VH vůbec nepromítá. Protože však peníze byly vydány, musí být od VH odečten.

c) každý výnos nemusí být současně přírůstkem peněz

Výnos, který není příjmem, byl do VH zahrnut. Protože však není příjmem, musí být od VH odečten.

d) každý příjem nemusí být také výnosem (přijaté zálohy, přijatý úvěr)

Příjem, který není výnosem, se do VH nepromítá. Protože však peníze byly přijaty, musí být k VH přičten.

Při posuzování změn jednotlivých položek se vychází z těchto zásad:

1. U změny stavu aktivních položek platí, že je-li konečný stav vyšší než počáteční, vykazujeme tuto změnu záporně
2. U změny stavu pasivních položek platí, že je-li konečný stav vyšší než počáteční vykazujeme tuto změnu kladně.
3. Pokud vylučujeme výnosy, zachycujeme to do přehledu o peněžních tocích záporně.
4. Pokud vylučujeme náklady, zachycujeme to do přehledu o peněžních tocích kladně.

Schéma výpočtu

Výsledek hospodaření běžného období

+ odpisy

+ tvorba dlouhodobých rezerv

- snížení dlouhodobých rezerv

+ zvýšení krátkodobých závazků, krátkodobých bankovních úvěrů, časového rozlišení pasiv

- snížení krátkodobých závazků, krátkodobých bankovních úvěrů, časového rozlišení pasiv

+ snížení pohledávek, časového rozlišení aktiv

- zvýšení pohledávek, časového rozlišení aktiv

- zvýšení zásob

+ snížení zásob

= CASH FLOW Z PROVOZNÍ ČINNOSTI

- výdaje s pořízením dlouhodobého majetku

+ příjmy z prodeje dlouhodobého majetku

= CASH FLOW Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI

+/- dlouhodobé závazky

+/- dopady změn vlastního kapitálu

CASH FLOW Z FINANČNÍ ČINNOSTI

Finanční analýza

- slouží ke komplexnímu hodnocení finanční situace podniku

- slouží k identifikaci problémů

- slouží jaké podklad pro rozhodování

Podklady:

- účetní výkazy
- vnitropodnikové výkazy
- tržní údaje (např. tržní cena akcií)

Příjemci výsledků finanční analýzy:

- manažeři,
- investoři
- banky (při posuzování žádosti o úvěr),
- obchodní partneři,
- konkurenti,
- burzovní makléři,
- státní orgány (např. při rozhodování o dotacích).

Ukazatele:

a) absolutní - ukazatele stavové (= jednotlivé položky rozvahy) a tokové (= položky výkazu zisku a ztráty)

b) rozdílové (čistý pracovní kapitál)

c) poměrové

Analýza absolutních ukazatelů

1. horizontální analýza - sleduje vývoj určité veličiny v čase
2. vertikální analýza - posuzujeme strukturu (např. struktura aktiv, struktura nákladů)

Analýza poměrových ukazatelů (probráno v předchozích částech otázky nebo v otázce Náklady, výnosy a VH)

1. ukazatele rentability
2. ukazatele aktivity (doby obratu)
3. ukazatele zadluženosti
4. ukazatele likvidity
5. ukazatele kapitálového trhu

Ukazatel P/E = $\text{tržní cena akcie} / \text{čistý zisk na 1 akcii}$

(tento ukazatel se využívá v burzovních zprávách)